

РЕШЕНИЕ

№ 1593

гр. София, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 27.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **607** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл.84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на О. С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., срещу РЕШЕНИЕ № 413 от 05.01.2024г. на Председателя на ДАБ при МС, с което по чл. 75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

По изложените в жалбата твърдения за незаконосъобразност на решението – се моли същата да бъде уважена. Навеждат се доводи за наличие на нарушение на чл.35 и чл. 36 АПК и чл.75, ал.2 ЗУБ при изясняване на обстоятелствата и обсъждане на представените обяснения. На първо място се твърди, че административният орган не е съобразил факта, че жалбоподателят изпитва основателен страх от преследване и заплахата за живота си. Визира се, че не е направен достатъчно задълбочен анализ на актуалната обстановка в държавата на произход. Конкретно се посочват настъпилите през август 2021г. промени във властта и управлението на А. и завладяването ѝ от талибаните. Акцентира се, че управлението на талибаните е крайно радикалната форма на ислям, която изповядват и налагат на цялото останало население – отношението им към западния начин на живот, отричането на правата на жените и общото драстично ограничаване на правото на свободен избор дали да се спазват или не налаганите от тях религиозни обичаи и порядки, което поставя в опасност молителя. С оглед изложеното се моли да се уважи жалбата.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адв. Г., който поддържа жалбата. Изразява становището, че следва да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитерен статут на жалбоподателя.

Ответната страна, чрез процесуалния си представител юрк. Х., оспорва жалбата и моли като неоснователна да се отхвърли. Поддържа, че правилно и законосъобразно е възприето в решението на Председателя на ДАБ МС, че не са налице предпоставки по чл.8 ЗУБ и чл.9 от ЗУБ. Посочва, че след издаване на първоначалната му молба за международна закрила в РБ, на база на установената фактическа обстановка безспорно се установява, че лицето не е имало намерение да получава международна закрила в РБ, иначе нямало да напусне нелегално територията на РБългария и да замине в Германия откъдето в последствие е върнат в РБългария, тъй като е компетентна държава за разглеждане на молбата му за международна закрила. В хода на административното производство е изяснено, че се касае за лице, което търси да напусне страната си по чисто икономически причини. С оглед изложеното -се предлага да се отхвърли жалбата.

Административен съд – София град, I отделение, 47 състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбата е в срок от 12.01.2024г. по отношение на връчване на акта от 09.01.2024г., от страна с правен интерес, поради което следва да се разгледат доводите по същество.

Във връзка с гореизложеното съставът на първо място приема следното:

Производството за закрила е започнало по молба вх.№РД09-ВР-4390 от 28.10.2022г. /л.68 от делото/ на РПЦ – С., отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“ от О. С. от мъжки пол, [дата на раждане] в А., пров. К., общ. Т., гражданин на А., етническа принадлежност – пашун, вероизповедание – мюсюлманин – сунит, семейно положение - неженен, с лични данни установени с декларация по чл.30, ал.1 т.3 от ЗУБ (л. 58 от делото). Посочената молба не е последваща по смисъла на пар.1, т. 6 от ДР на ЗУБ.

От докладна записка с вх. № РД 09-ВР-4759/14.11.2022 г. (л.44 от делото) се установява, че кандидатът за статут самоволно е напуснал общежитието на ПМЗ –[жк]и е бил в неизвестност от 14.11.2022г./при свободен режим на влизане и излизане/. С решение № 459/09.01.2023г. на заместник председателя на ДАБ при МС (л. 40) производството е било прекратено. О. С. е бил задържан от властите във Федерална Република Германия и е върнат в Република България съгласно Регламент „Д.“.

С молба рег. № УП 9892/10.11.2023 г. (л.35) производството му за предоставяне на международна закрила е възобновено и жалбоподателят е бил настанен в РПЦ – [населено място], отдел „ПМЗ –кв. Военна рампа“.

В производството на основание чл. 63а и сл. от ЗУБ е проведено интервю с кандидата за закрила при спазване на разписаните в посочените разпоредби правила – предварително уведомяване на кандидата на разбираем за него език, което е видно от положения подпис на стр.3 от протокол с рег. № УП-9892/22.11.2023г. (л.27 от делото). Интервюто е направено в присъствието на преводач. Видно от протокола за проведено интервю, О. С. твърди, че е напуснал нелегално А. две години и половина преди датата на интервюто - 22.11.2023г., като първоначално е заминал за И., където е пребивавал за около една година. След това е отишъл нелегално в Турция (за около 1 година) и е влязъл нелегално на територията на Република България от Турция. Обяснява, че преминал границата, качили се на превозно средство, возили са се

известно време и ги е спряла полиция за проверка и били арестувани. Молителят е споделил, че след като пристигнал в България е тръгнал нелегално през С. и успял да стигне до Германия, защото искал да отиде там. Оттам бил депортиран отново в България, тъй като е подал молба за закрила и следвало последната да се разгледа от българските власти.

О. С. е посочил пред административния орган, видно от протокол за проведено интервю на (л.27), че не е получавал други заплахи и не е имал проблеми във връзка с принадлежност към някоя от категориите по чл. 8, ал. 1 ЗУБ - раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Също така е споделил, че не е членувал в политическа партия или организация. Твърди, че не е арестуван или осъждан в държавата си на произход.

В хода на административното производство са приети справки вх. № ЦУ-1658 от 25.10.2023г. (л.14 и сл.) и вх. № ЦУ – 2014/14.12.2023 г. (л. 20) относно актуалната обстановка в А., съдържащи данни за общото положение на страната – актуална хуманитарна ситуация, ограничения на правата на музикантите при управлението на талибаните, отношението на талибаните към спорта и спортистите, както и отношението им към Н., подпомагащи жени и деца.

При така изложената фактическа обстановка ответникът е формирал извод, на първо място, че не са налице предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като О. С. не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група- не е налице „основателно опасение от преследване“. Молбата за предоставяне на международна закрила е мотивирана с факта, че е в А. е работил като търговец, имал е магазин за хранителни стоки, от който пазарували държавни служители, поради което е имал проблеми с талибаните. Последните искали да им дава стока, но той отказал и решил да напусне дома си и магазина си, за да не му се налага отново да им дава храна. Разказва, че в момента магазина му работи, като баща му е собственик, но други хора работели в него. Твърди, че единствената причина да напусне страната си е желанието му да се развива в областта на спорта, а в А. не е имал тази възможност. Ответникът е приел, че липсват каквито и да било предположения, че той е преследван в държавата му по произход, включително О. С. не е заявил да е бил персонално заплашван, а заявените опасения от него попадат в категорията на предполагаеми бъдещи проблеми и са негови лични и необективни опасения, като същевременно не сочи други релевантни причини, обосноваващи опасенията му за преследване. В оспореното решение е мотивирано, че кандидатът за международна закрила не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Въз основа на справка относно обстановката в А. не може да се направи извод, че страната се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт. О. С. напуснал родината си, не заради проблеми с общата обстановка в страната, а и от същата не може да се формира извод, че за него биха настъпили каквито и да било неблагоприятни последици.

С тези мотиви решаващият орган е стигнал до извода, че не са налице предпоставките освен по чл.8 от ЗУБ, така и по чл. 9, ал. 1-3 ЗУБ за предоставяне на кандидата на хуманитарен статут. Поради изложеното по молбата на О. С. е отказано предоставяне на международна закрила.

В СЪДЕБНОТО производство нови доказателства и искания не са направени от

жалбоподателя. Ответникът е представил справка от 27.02.2024г. за актуалната обстановка в А. (л.84 и сл).

С оглед всичко изложено СЪДЪТ намира следното:

На първо място Съдът приема, че оспореното по делото решение е постановено от компетентен орган –председателят на ДАБ, предвид правомощията на този орган по чл.75, ал.1 ЗУБ. С оглед изложеното се прави изводът, че ответникът е надлежен орган и е постановил валиден административен акт.

В административното производство са спазени регламентирани правила в чл. 58 и следващите от ЗУБ – приета е молба за международна закрила от О. С., същият е уведомен на разбираем за него език относно процедурата, която следва, видно от положен подпис на (л. 63) върху писмено копие на Указанията, в проведеното интервю са участвали преводач от пащу език, дадена е възможност на кандидата да изложи историята си, зададени са му уточняващи въпроси- видно от протокол на л.24 от делото.

Не се споделя довода в жалбата за немотивираност на акта и постановяването му при неизяснена фактическа обстановка, вкл. и необсъждане на актуалната обстановка в страната му на произход. Обсъдена е актуалната обстановка в А., като са цитирани в решението различни източници на информация, и е формиран извод, че ситуацията в страната не се характеризира като въоръжен вътрешен или международен конфликт.

По приложението на материалния закон, също съставът намира, че същият е правилно приложен. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея - чл. 8, ал. 1 ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 4 и 5 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация.

Правилно административният орган е обосновал извода за липсата на предпоставките за приложение на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като в процесния случай по отношение на чужденеца не са налице конкретни данни и доказателства, които да обосноват извод за основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Както кандидатът посочва при проведеното интервю, същият не е членувал в политическа партия или организация, както и във въоръжена групировка, както и че не е имал проблеми с официалните власти в страната на произход, не е бил арестуван, съден или осъждан, срещу него няма образувани дела, няма контакти с полицията в държавата по произход. Тези негови твърдения обосновават извод за липсата на основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Изложеното оплакване във връзка с твърдението, че е напуснал дома и работата си, защото не е искал да дава храна на талибаните не могат да бъдат квалифицирани по посочените разпоредби на закона дори да се даде вяра на тази причина за напускане на страната. Освен това, трябва да се има предвид, че към настоящия момент баща му е собственик на магазина, останалите членове на семейството му също продължават да живеят в

региона, поради което ако синът е имал проблеми, то вероятно и бащата ще изпитва подобни неприятности. Отделно лицето не е споменало да има такава ситуация. Още повече, че самият жалбоподател сам избрал да напусне страната си и то с крайна цел именно Германия, поради което неубедително звучи повода за напускането на страната му като изтъкнатия проблем с табиланите. Дори да е имало преследване от тях, то причината за това не може да бъде бизнес отношения, а едно от основанията, залегнали в закона, каквато хипотеза не е налице. Следователно във връзка с бежанската история следва да се визира, че СЪДЪТ споделя становището на ответника да не ѝ бъде дадена вяра. Доколкото не се навеждат нови твърдения пред съда с жалбата, различни от бежанската история, представена на интервюто, то съдът следва да приеме, че жалбоподателят е мигрант по смисъла на пар. 62 от Наръчника на ВКБООН за както също е прието в оспореното решение. В подкрепа на този извод е и обстоятелството, че в кратък период след подаване на процедурите и критериите за определяне на статут на бежанец, молбата за закрила чужденецът е напуснал РПЦ – ДАБ, където е бил настанен при свободен режим и нелегално е заминал за Германия, от където е върнат обратно. Следва да се подчертае, че ако в действителност лицето е имало намерение да получи международна закрила в България, то нямаше да напусне нелегално същата, да мине през С. и да отиде в Германия. Посочва, че е подавал молба за международна закрила и в Германия на 20 януари, след което са му взели отпечатъци и му казали, че българските власти искат да се върне обратно.

По отношение на основанията за прилагане на хуманитарен статут спрямо чужденца по чл. 9 ЗУБ- също изводите на ответника са правилни. Предвид данните, съдържащи се в интервюто на молителя, решаващият орган е приел, че липсват доказателства жалбоподателят да е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ - като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко и унижително отнасяне, или наказание. Съгласно чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

Съгласно чл. 9, ал. 2 субекти, извършващи тежки посегателства по ал. 1, могат да бъдат: 1. държавата; 2. партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия; 3. недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че субектите, посочени в т. 1 и 2, включително международни организации, не могат или не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства. В тази връзка, както вече беше посочено, самият жалбоподател твърди, че не е имал проблеми с официалните власти, не е бил задържан, съден или осъждан, не твърди също така спрямо него да е оказвано насилие. Следователно, споделят се от съда изводите на административния орган за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ.

Относно приложението на разпоредбата на т. 3 на чл. 9 ЗУБ, регламентираща предоставяне на закрила при реална опасност от тежки и лични заплахи, срещу живота и личността му като гражданско лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен

или международен въоръжен конфликт, следва да бъде отбелязано, че при разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г., съгласно което използваните изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унижителното отнасяне или наказание, наложени на молител“ в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището и бежанците, обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по - обща опасност от посегателство - по - скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“ -термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата.

В това отношение следва да се уточни, че колкото по -способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по -ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква

в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Съдът намира, че правилно е прието, че от приложената справка на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ - МС не може да се обоснове извод, че в страната на произход на бежанеца има безогледно насилие, което да достига толкова високо ниво, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че със самото присъствие на лицето на територията на съответната страна или евентуално на съответния район, същото се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. По делото е приложена справка вх.№ЦУ – 1658/25.10.2023г. на л.14 и сл., част от административната преписка, като е приобщена и нова справка вх.№ЦУ - 38 от 05.01.2024г. на л. 84 и сл.. Съдът констатира, че двете справки не се различават съществено по изложените в тях данни. Видно от същите е, че не са налице и разширенията, дадени в Решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и Решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в” от Директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

При изследване на актуалната политическа и икономическа обстановка се установява, че макроикономическото управление на талибаните е по – добро от очакваното, видно от стабилния обменен курс, налице е ниската инфлация, ефективното събиране

на приходи от нарастващия износ.Талибаните са се опитали да запазят известен капацитет в агенциите, чиято работа се счита за полезна за режима (например приходи и бюджет) като същевременно са отхвърлили други като съдебните институции и Министерството по въпросите на жените. По всички признаци мащабът на корупцията е намален, особено в митниците, където са налице репресии срещу контрабандата и подкупите, както и премахване на отделните търговски такси, наложени преди това от талибанския бунт. В резултат на това спирането на повечето помощи след август 2021г. са премахнали големи суми пари, които са били уязвими за корупция. Установява се още, че са налице признаци на умерено икономическо съживяване, най –вече 36 процентното увеличаване на вноса през първите месеца на 2023г., което е в известна степен говори за възстановяване на търсенето в икономиката. От горесцитираната справка се установява, че състоянието на сигурността в държавата по произход е относително стабилно. Всичко това води до извода, обоснован и от административния орган, че в настоящия момент в страната не е налице въоръжен вътрешен или международен конфликт по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

С оглед изложеното правилно ответникът и по същество е констатирал, че молбата е неоснователна и я е оставил без уважение, поради което и жалбата следва да се отхвърли.

На основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд, С.-град, I-во отделение, 47 –ми състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на О. С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., срещу РЕШЕНИЕ № 413 от 05.01.2024г. на Председателя на ДАБ при МС, с което по чл. 75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ:

